

Under återopande af det ofvan anförda får Riksdagen, som anser sig för närvarande icke böra ingå på närmare undersökning, huru en sådan lagändring som den af motionären åsyftade lämpligast bör åvägbringas, alltså anhålla, det Eders Kungl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, om och i hvilken utsträckning minderårig bröstarfvinge efter affiden person må kunna tillförsäkras rätt att, i mån af behof, framför öfriga arfvingar, af dödsboets tillgångar bekomma medel till underhåll och uppfostran, samt för Riksdagen framlägga det förslag till lagändring i angifna syfte, hvartill förhållandena anses föranleda.

Stockholm den 7 april 1904.

Med undersåtlig vördnad.

N:o 38.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 7 april 1904.
— — — — Andra Kammaren den 7 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckt motion om tillägg till 14 kap. 45 § strafflagen.

(Lagutskottets utlåtande n:o 35.)

Till Konungen.

Vid innevarande riksdag har enskild motionär ifrågasatt, att till 14 kapitlet 45 § strafflagen skulle fogas ett tillägg af innebörd att, om brott, hvarom i 12, 13, 15 eller 17 § af samma kapitel sägs, föröfvats af målsman mot barn, innan det fyllt femton år, eller mot den, som saknar förståndets fulla bruk, allmän åklagare skulle äga att å brottet tala.

Det är enligt Riksdagens mening oförnekligt, att de i 14 kap. 45 § strafflagen stadgade inskränkningarna i åtalsrätten beträffande vissa brott

kunna föranleda därtill att föräldrar, fosterföräldrar och andra målsmän i åtskilliga fall komma att undgå laga näpst för förgripelser af ifrågasvarande art, som de begå mot under deras lydriad eller vårdnad stående barn under femton år eller personer, hvilka sakna förståndets fulla bruk; och Riksdagen anser detta innebära ett missförhållande, som påkallar rättelse från lagstiftningens sida. Vid bedömande, huruledes en sådan rättelse lämpligen må åvägbringas, bör man emellertid efter Riksdagens uppfattning noga tillse, att den utvidgning af åtalsrätten, som för undanröjande af berörda missförhållande påkallas, icke blir större än nödvändigheten kräfver, enär det eljest kan befaras, att privat- och familjelifvets helgd — hvilket får anses hafva förestafvat de nu gällande inskränknin-garna i åtalsrätten beträffande förenämnda brott — trådes för nära.

Hvad motionärens förslag i sådant hänseende vidkommer, anser Riks-dagen detsamma gå längre än för syftets vinnande erfordras.

Om, såsom motionären föreslagit, ifrågasvarande slag af brott utan vidare ställdes under allmänt åtal, skulle nämligen kunna befaras, att åklagaremakten komme att ingripa i familjelifvets förhållanden, äfven där sådant icke vore af något verkligt behof påkalladt. För att förebygga detta, blefve det alltså nödvändigt att för den allmänna åtalsrätten uppdraga sådana gränser, att dess användning inskränktes till de fall, då förgripelserna från målsmannens sida vore i ena eller andra hänseendet af mera svårartad natur. Uppdragande af dylika gränser måste emellertid blifva förenadt med högst betydande svårigheter, och Riksdagen tvekar sålunda att ens i denna modifierade form biträda motionärens förslag, så mycket mera som det efter Riksdagens mening finnes en annan och möj-ligen lämpligare utväg att vinna syftet med motionärens framställning. Det otillfredsställande i den nuvarande lagstiftningen i förevarande hän-seende beror därpå, att målsäganderätten ej kommer till användning, hvilket ju är helt naturligt, då den, som har att utöfva nämnda rätt, är samme person som begått brottet. Närmast till hands synes därför vara att i fall, sådana som de af motionären åsyftade, öfverflytta målsägande-rätten från målsmannen till annan person eller myndighet; och härvid synes det Riksdagen böra tagas i öfvervägande, huruvida ej denna öfver-flyttning lämpligen borde ske till någon af de myndigheter, hvilka enligt gällande lag hafva till uppgift att vaka öfver att barn erhålla tillfreds-ställande vård och behandling, såsom t. ex. fosterbarnsnämnd eller barna-vårdsnämnd, där sådana nämnder finnas, eller kommunal institution, som fått sig ålagd motsvarande uppgift.

Genom en lagstiftningsåtgärd i sistnämnda riktning skulle enligt Riksdagens mening vinnas det mål, som motionären vill ernå, på samma gång man därigenom åtminstone i viss mån erhöle nödig garanti emot åtalsrättens utöfvande i andra fall, än då fullgiltiga anledningar därtill föreläge.

På grund af hvad sålunda anförts, får Riksdagen, i anledning af förevarande motion, anhålla, det täcktes Eders Kungl. Maj:t taga under öfvervägande, i hvilken omfattning och på hvad sätt åtal i vidsträcktare mån än nu medgifves må kunna anställas för vissa förbrytelser, som af målsmän begås mot minderåriga eller dem, hvilka sakna förståndets fulla bruk, samt för Riksdagen framlägga förslag till de lagbestämmelser, som för sådant ändamål kunna anses erforderliga.

Stockholm den 7 april 1904.

Med undersåtlig vördnad.
